

05/13

Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Komise pro cenné papíry

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2005 pod číslem 05/13. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit správnost výkazů, které byly podkladem pro závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 347 – Komise pro cenné papíry za rok 2004.

Kontroly byly podrobeny činnosti, které byly předmětem účetnictví Komise pro cenné papíry a měly vliv na hodnotu testovaných konečných zůstatků v její účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2004, včetně souvisejících skutečností v předchozích účetních obdobích.

Kontrolu provedla v době od dubna do října roku 2005 skupina kontrolujících odborů finančního auditu a územního odboru severovýchodní Čechy NKÚ u Komise pro cenné papíry.

Námítky proti kontrolnímu protokolu byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

K o l e g i u m NKÚ na svém I. zasedání, konaném dne 9. ledna 2006,
s c h v á l i l o usnesení č. 7/I/2006
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Úvod

Komise pro cenné papíry (dále jen „Komise“) je nezávislým správním úřadem pro oblast kapitálového trhu, zřízeným zákonem č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů. Komise je organizační složkou státu, hospodařící s vlastním rozpočtem, která ve spolupráci s Českou národní bankou a Ministerstvem financí zabezpečuje dohled nad trhem s cennými papíry. Vrcholným orgánem komise je prezidium, které tvoří předseda a čtyři členové.

I. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Údaje vykazované v účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2004

Tabulka č. 1 – Údaje z výkazu Rozvaha k 31. 12. 2004

(v tis. Kč)

Aktiva		Pasiva	
Stálá aktiva	227 148,76	Vlastní zdroje	236 342,20
Oběžná aktiva	17 383,30	Cizí zdroje	8 189,84
Aktiva celkem	244 532,06	Pasiva celkem	244 532,04

Poznámka: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění platném pro kontrolované období.

Tabulka č. 2 – Údaje z Výkazu pro plnění rozpočtu k 31. 12. 2004

(v tis. Kč)

Rozpočtové příjmy		Rozpočtové výdaje	
Rozpočet po změnách	–	Rozpočet po změnách	125 625,00
Výsledek od počátku roku	625,74	Výsledek od počátku roku	125 130,95

2. Zjištěné nesprávnosti v účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2004

Nesprávnosti byly identifikovány dle jednotlivých položek účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2004 s ohledem na jejich obsahové vymezení podle ustanovení § 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, (dále jen „zákon o účetnictví“), vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

V souladu s ustanoveními § 20 a § 29 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), (dále jen „rozpočtová pravidla“), a vyhláškou č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků, je cílem získávání údajů účetních závěrek za jednotlivé organizační složky státu a příspěvkové organizace jejich další zpracování v následné víceúrovňové agregaci, pro kterou je důležitým předpokladem obsahová stejnorodost a správnost vymezených položek účetní závěrky a tím srovnatelnost vykazování v účetní závěrce.

Použití Výkazu o plnění rozpočtu (dle jednotlivých položek tohoto výkazu) v souvislosti s výkazem Rozvaha poskytuje současně také informace, které umožňují uživateli posoudit změny stavu struktury aktiv a závazků, tzn. změny jednotlivých položek výkazu Rozvaha.

Tabulka č. 3 – Celková nesprávnost v účetní závěrce k 31. 12. 2004

(v Kč)

Nesprávnost v absolutní hodnotě		Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
Rozvaha	Výkaz o plnění rozpočtu	
122 220 183,51	87 380,00	122 307 563,51

2.1 Hlavní příčiny zjištěných nesprávností

Na celkové nesprávnosti se podílely neprůkaznost, nadhodnocení a podhodnocení zůstatků jednotlivých položek příslušného výkazu v důsledku porušování obecně závazných právních předpisů, jak dokumentují následující zjištěné skutečnosti:

- Komise neprokázala inventarizací stav majetku a závazků ve výši 15 625 911,58 Kč tím, že neprovedla inventarizaci účtů 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, 342 – Ostatní přímé daně a 379 – Jiné závazky.
- Komise neprokázala inventarizací stav majetku vykázaného ve výši 54 415 924,79 Kč tím, že inventurní soupisy neobsahovaly náležitosti průkazných účetních záznamů, neboť neobsahovaly podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností a podpisový záznam osoby odpovědné za provedení inventarizace, a to u účtů 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí a 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek.
- Komise nezaúčtovala do účetního období roku 2004, za který inventarizací ověřovala stav majetku a závazků, inventarizační rozdíl v celkové výši 37 124,36 Kč vzniklý na účtu 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek. V důsledku toho Komise v účetní závěrce sestavené ke dni 31. 12. 2004 o tuto částku nadhodnotila účet 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek a účet 901 – Fond dlouhodobého majetku.
- Komise podhodnotila účet 013 – Software a účet 901 – Fond dlouhodobého majetku o 47 914 750 Kč tím, že nezahrnula do pořizovací ceny informačního a monitorovacího systému CaMass náklady související s jeho pořízením, kterými byly náklady na vývoj a servis.
- Komise podhodnotila účet 013 – Software o 87 380 Kč a účet 901 – Fond dlouhodobého majetku o částku 44 390 Kč, nadhodnotila účet 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek o 42 990 Kč, nadhodnotila rozpočtovou položku 5172 – Programové vybavení o 42 990 Kč, nadhodnotila rozpočtovou položku 5171 – Opravy udržování o 44 390 Kč a podhodnotila rozpočtovou položku 6111 – Programové vybavení o 87 380 Kč tím, že nesprávně zaúčtovala pořízený docházkový systém GoldCard na účet 018 – Drobný

dlouhodobý nehmotný majetek a do pořizovací ceny tohoto majetku nezahrnula veškeré náklady s jeho pořízením související, a část tohoto majetku nesprávně zaúčtovala jako provozní výdaj.

- Komise podhodnotila účet 021 – Stavby o 2 612 480,75 Kč a o uvedenou částku nadhodnotila účet 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí tím, že nezahrnula do pořizovací ceny budovy svého sídla částku za dodávku a montáž kabelových rozvodů ve výši 2 612 480,75 Kč.
- Komise podhodnotila účet 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek a účet 901 – Fond dlouhodobého majetku o 47 215,35 Kč tím, že nesprávně zaúčtovala do nákladů software, který vzhledem k jeho pořizovací ceně byla povinna sledovat na účtu 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek.
- Komise nadhodnotila účet 013 – Software, účet 901 – Fond dlouhodobého majetku a rozpočtovou položku 6111 – Programové vybavení o 28 560,00 Kč a o uvedenou částku podhodnotila rozpočtové podseskupení rozpočtových položek 516 x – Nákup služeb tím, že nesprávně zaúčtovala jako technické zhodnocení softwaru Odysea náklady vzniklé až po uvedení tohoto majetku do užívání.
- Komise podhodnotila účet 901 – Fond dlouhodobého majetku a účet 964 – Saldo výdajů a nákladů o 743 485 Kč tím, že nezaúčtovala zdroje k profinancovanému dlouhodobému hmotnému majetku.
- Komise podhodnotila účet 021 – Stavby o 743 485 Kč a o uvedenou částku nadhodnotila účet 042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek tím, že neúčtovala o zařazení technického zhodnocení budovy svého sídla do užívání v účetním období, kdy skutečně bylo uvedeno do užívání kolaudačním rozhodnutím.
- Komise podhodnotila účet 263 – Ceniny o 478 781,50 Kč a o uvedenou částku nadhodnotila účet 316 – Ostatní pohledávky tím, že nesprávně zaúčtovala zůstatek frankotypu jako pohledávku, ačkoliv svým charakterem představuje ceninu.

3. Neprůkaznost účetnictví

Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o účetnictví stanoví účetním jednotkám povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. V ustanovení § 8 odst. 4 zákona o účetnictví je stanoveno, že účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné a účetní jednotka provedla inventarizaci. Výše uvedená ustanovení Komise porušila tím, že

- neprovedla v celém rozsahu inventarizaci majetku a závazků,
- nevyúčtovala zjištěné inventarizační rozdíly,
- inventurní soupisy nebyly vždy průkaznými účetními záznamy v souladu se zákonem o účetnictví,
- nevydala vnitřní předpis ve smyslu ustanovení § 33a odst. 9 zákona o účetnictví pro stanovení oprávnění, povinností a odpovědností osob vztahující se k připojování podpisového záznamu k jednotlivým účetním záznamům a nestanovila osobu odpovědnou za zaúčtování účetních případů ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) zákona o účetnictví a v důsledku toho byly veškeré účetní doklady při jejich zaúčtování podepisovány osobami bez stanovené odpovědnosti, a tím nesplňovaly jednu z podmínek jejich průkaznosti.

4. Náležitosti účetní závěrky

Účetní závěrka Komise sestavená k 31. 12. 2004 neobsahovala podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky. K účetní závěrce byl připojen podpisový záznam ředitele odboru vnitřní správy, který k tomu nebyl zmocněn ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

5. Úplnost sestavení účetní závěrky

V rozporu se zákonem o účetnictví Komise neuvedla v příloze účetní závěrky žádné informace o použitých účetních metodách a jejich vlivu na majetek a závazky a nepodala žádné vysvětlující a doplňující informace k údajům vykázaným v účetní závěrce.

6. Porušení rozpočtové kázně

Komise porušila rozpočtovou kázeň tím, že v rozporu s ustanovením § 25 rozpočtových pravidel prováděla v průběhu roku 2004 některé výdaje před rozpočtovým opatřením nad výši rozpočtovanou podle paragrafů a položek rozpočtové skladby, a tím v průběhu roku použila neoprávněně prostředky státního rozpočtu ve výši 2 980 353,34 Kč.

7. Další zjištění

Komise uhradila 1 803 015 Kč vítěznému uchazeči soutěže na rekonstrukci a modernizaci výťahu, přestože tento uchazeč neprokázal před podpisem smlouvy kvalifikační předpoklady dle ustanovení § 2c odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a měl být proto v souladu s ustanovením § 2e téhož zákona vyloučen z účasti na dalším jednání o veřejné zakázce.

8. Vnitřní kontrolní systém

Jednou z příčin zjištěných nesprávností je i skutečnost, že Komise nezavedla účinný systém finanční kontroly, který by byl způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat rizika související s činnostmi, které jsou předmětem účetnictví. Vnitřní předpisy Komise navíc nepřispívaly k vytvoření funkčního vnitřního kontrolního systému, neboť jejich znění nebylo vždy v souladu s platnou právní úpravou.

- Komise vnitřním předpisem nestanovila oprávnění, povinnosti a odpovědnost osob za obsah jednotlivých účetních záznamů ve smyslu ustanovení § 33a odst. 9 zákona o účetnictví,
- Komise nestanovila povinnosti a odpovědnost osob při přípravě, schvalování, provádění a kontrole operací ve smyslu ustanovení § 25 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).
- Komise neaktualizovala vnitřní předpisy k uplatňování účetních metod od roku 1999, přestože obecně závazné právní předpisy zaznamenaly řadu změn, včetně změn terminologie.

II. Vyhodnocení

1. Věrohodnost účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2004

V souladu s doporučením mezinárodních kontrolních standardů INTOSAI byla nejvyšší možná míra špatné evidence, kterou uživatelé účetních výkazů mohou shledávat jako ještě přijatelnou, stanovena ve výši 2 % z hodnoty aktiv (tj. 4 890 641,19 Kč), neboť jde o hodnotu, která nejpřiměřeněji zobrazuje rozsah finanční činnosti této účetní jednotky. Vzhledem k rozsahu zjištěných celkových nesprávností v účetní závěrce sestavené Komisí k 31. 12. 2004 (122 307 563,51 Kč) a k jejich porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti) je zřejmé, že uvedená účetní závěrka nepodává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2004 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy.

2. Závěrečný účet kapitoly 347 – Komise pro cenné papíry

Účetní závěrka sestavená Komisí k 31. 12. 2004 nebyla spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 347 – Komise pro cenné papíry za rok 2004 dle vyhlášky č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů

závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu. Všechny výše uvedené zjištěné nesprávnosti byly v závěrečném účtu agregovány v číselných sestavách.

Celková nesprávnost v závěrečném účtu kapitoly Komise za rok 2004 byla zjištěna ve výši 122 307 563,51 Kč, z toho ve výkazu Rozvaha organizačních složek státu ve výši 122 220 183,51 Kč a ve Výkazu o plnění rozpočtu ve výši 87 380 Kč.

3. Porušení rozpočtové kázně

Porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 44 rozpočtových pravidel bylo zjištěno v celkové výši 2 980 353,34 Kč.